

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Газета виходить із вересня 1934 року.

26 травня 2010 року.

№5 (2863)

ТЕЛЕТАЙП НОВИН

МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

РАЗОМ З ІНСТИТУТОМ ДЕРЖАВИ І ПРАВА ІМ. В. М. КОРЕЦЬКОГО НАНУ

Директор Інституту держави і права імені В. М. Корецького Національної академії наук України, академік Ю. С. ШЕМШУЧЕНКО та ректор Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара, проф. М. В. ПОЛЯКОВ.

Учетверте ми провели в нашому університеті Міжнародну конференцію «Проблеми та перспективи розвитку вітчизняного права» разом з Інститутом держави і права імені В. М. Корецького Національної академії наук України. Цього разу науковий форум присвячувався 120-річчю від дня народження В. М. Корецького, уродженця Дніпропетровська.

Про високий рівень конференції свідчить не тільки велика кількість учасників (146 заявок і статей, які ввійшли у збірник), а й те, що серед учасників – видатні науковці з усіх регіонів України та закордонні гості. На пленарному засіданні, яке відкрив ректор, проф. М. В. Поляков, виступили директор Інституту держави і права імені В. М. Корецького, академік Ю. С. Шемшученко, завідувач відділу історико-правових досліджень цього Інституту, проф. І. Б. Усенко, президент видавничої організації «Юрінком Інтер», к.ю.н. В. С. Ковальський, директор науково-дослідницького інституту інтелектуальної власності, д.ю.н., член-кор Академії правових наук О. П. Орлюк, за-

відувач кафедри адміністративного та митного права Академії митної служби України, д.ю.н. Д. В. Приймаченко.

Доповідачі зазначили, що через особливості Придніпровського регіону перспективним напрямом наукових досліджень є розробка космічного права, питань захисту прав споживача та інтелектуальної власності, реформування судової системи, йшлося також про необхідність видання збірника праць першого декана юридичного факультету нашого університету, проф. В. Ф. Тарановського та популярної правової літератури для населення.

З Інститутом держави і права імені В. М. Корецького Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара пов'язує не тільки плідна співпраця з підготовки Міжнародних конференцій, у цьому Інституті наші правознавці найчастіше захищають дисертації. За це ректор, проф. М. В. Поляков вручив академіку Ю. С. Шемшученку медаль «За вірну службу ДНУ».

О. СОКОЛЕНКО,
завідувач кафедри адміністративного і кримінального права;
С. ПОЛЯКОВ,
декан юридичного факультету.

РЕЙТИНГ: ХТО ДАЄ ШАНС НА ВИСОКУ ЗАРПЛАТУ

ДНУ ІМ. О. ГОНЧАРА – НА 7-ОМУ МІСЦІ

Серед 46-икращих українських вищих навчальних закладів, за оцінками роботодавців, ДНУ ім. О. Гончара – на сьомому місці. Такий рейтинг нещодавно оприлюднив тижневик «Гроші».

Як і в попередні роки, «Гроші» оцінювали чотири категорії випусників: економістів, юристів, гуманітаріїв і «технарів». Було складено чотири списки вищих навчальних закладів. В один ввійшли навчальні заклади, які випускають економістів, у другий – юристів, у третій – гуманітаріїв, у четвертий – представників технічних спеціальностей. Ці списки розіслали провідним роботодавцям, які наймають фахівців цих спеціальностей, і попросили їх поставити оцінки від «0» до «10». При цьому «0» означав: «Випусника цього навчального закладу я не взяв на роботу», а «10»: «Взяв би і, можливо, на вищу зарплату, ніж середня на ринку для молодого фахівця».

Оцінки, одержані навчальним закладом як джерелом певного профілю, додавалися. Залежно від набраної суми балів навчальний заклад і одержував місце в рейтингу з тієї чи іншої спеціальності.

(За інформацією на сайті WWW.dengi.ua).

ЗВІТНО-ВИБОРНА КОНФЕРЕНЦІЯ ПРОФСПІЛКОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УНІВЕРСИТЕТУ

РОБОТУ ПРОФКОМУ ОЦІНЕНО ЗАДОВІЛЬНО. ГОЛОВОЮ ЗНОВУ ОБРАНО О. Л. ТУПИЦЮ

Відбулася звітно-виборна конференція профспілкової організації університету.

Делегати заслухали звіти про роботу профкому та ревізійної комісії протягом 2005-2010 р. р. В обговоренні взяли участь завідувач лабораторії Шилов Є. А., зав. методичного кабінету Центру гумані-

тарних проблем освіти Архиреева В. О., голова ради ветеранів Гладуш В. А., викладач кафедри фізичного виховання та спорту Шевченко В. В., голова студентського самоврядування Таїбов О., декан історичного факультету Світленко С. І., заступник директора Палацу студентів Пузириєв Н. В., рек-

тор Поляков М. В., голова обкому профспілки Белікова Г. В. Вони говорили про роботу профспілки, зокрема про роботу зі студентами, виховну роботу серед студентів, роботу серед ветеранів, спортивно-масову і культурно-масову роботу, охорону праці, співпрацю профспілки з адмі-

ністрацією університету та ін.

Одногосло делегати конференції визнали роботу профкому за звітний період задовільною й обрали головою нового складу профкому Тупицю О. Л.

С. КОЗОРОГ,
заступник голови профкому університету.

ОБЛАСНА ШКІЛЬНА ОЛІМПІАДИ З ФІЗИКИ

ШУКАЄМО «СВОГО» АБІТУРІЄНТА

У навчально-виховному комплексі №148 відбулася обласна олімпіада з фізики для школярів 8-11 класів.

Складали завдання для тригодинного теоретичного туру і керували перевіркою робіт викладачі факультету фізики, електроніки та комп'ютерних систем С. Б. Григор'єв, С. П. Юдін, О. В. Гулов, М. П. Дергачов, С. Ф. Лягушин, А. М. Овруцький, асистували студенти.

Експериментальний тур – найбільш захоплюючий – організували члени журі, співробітники університету Д. О. Куліков, В. С. Каземір, О. М. Коптева, О. Н. Смойловський, І. Уваров, І. Бормотова. Восьмикласники намагалися з'ясувати, чи плаватиме наша картопля у Червоному або Мертвому морях, дев'ятикласники за допомогою мультиметрів вивчали лампи розжарювання і відкривали причину їх перегорання в момент включення. Учні 10-го класу проводили досліди з туалетним папером, вивчаючи його мікроструктуру за капілярними явищами і, нарешті, найдосвідченіші олімпійці досліджували рельєф поверхні власної парті за допомогою металевої кульки і секундоміра.

Після закінчення олімпіади старшокласники отримали буклети факультету фізики, електроніки та комп'ютерних систем ДНУ ім. О. Гончара.

О. ОРЛЯНСЬКИЙ,
завідувач кафедри теоретичної фізики,
голова журі обласної олімпіади для школярів.

ПОДАРУНОК БІБЛІОТЕЦІ УНІВЕРСИТЕТУ

НАУКОВІ ВИДАННЯ

Галина Леонідівна Гальперн передала в дарунок нашому університету наукову бібліотеку свого покійного чоловіка.

Це книжки, які Віктор Веніамінович, випускник

фізичного факультету, збирав усе своє життя. Зараз вони зайняли гідне місце серед фондів наукової бібліотеки університету.

О. ОКУНЬ.

ВІТАЄМО!

ЗА ВІРНУ СЛУЖБУ – МЕДАЛЬ

Академіку Академії наук вищої школи України та Міжнародної академії наук вищої школи, заслуженому діячу науки і техніки України професору В. З. Грищаку – сімдесят.

Близько тридцяти з них після закінчення фізтеху та ас-

пірантури він віддав своєму університету. Кандидатську дисертацію захистив доцентово. Працював доцентом кафедри обчислювальної механіки і міцності конструкцій, деканом мехмату і новоствореного факультету прикладної математики. Здобув на-

уковий ступінь доктора технічних наук і вчений ступінь професора. За його керівництва науково-дослідницькою лабораторією результати досліджень були впроваджені в розрахункову практику конструкторського бюро «Південне». У 1993 році Віктора

Захаровича Грищака запросив Запорізький державний університет на посаду професора.

У зв'язку з ювілеєм ректор, проф. М. В. Поляков вручив колезі медаль «За вірну службу ДНУ».

Я. СТЕПОВА.

ДВАДЦЯТЬ ДРУГИЙ РАЗ ЧЕМПІОН УКРАЇНИ

Двадцять другий раз став чемпіоном України зі стрибків у воду викладач кафедри фізичного виховання і спорту ДНУ ім. О. Гончара Ю. В. Шляхов.

Свою першу перемогу чем-

піон одержав у восьмилітньому віці на чемпіонаті Дніпропетровської області серед дітей. Чемпіоном України зі стрибків у воду серед дорослих спортсмен став у 14 років. Тоді він став майстром

спорту і членом чоловічої збірної країни. За дві золоті медалі на Чемпіонаті у Стамбулі і золоту медаль у синхронних стрибках із триметровою трампліна на Кубку Європейських чемпіонатів йому

присвоєно звання майстра спорту міжнародного класу.

Зараз Юрій Вікторович – член Олімпійської збірної України.

(За інформацією М. ЖУК (ІА «Час»).

З ОФІЦІЙНОГО ДЖЕРЕЛА

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ВИЩОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ В УНІВЕРСИТЕТІ У 2009 РОЦІ

● Підготовка докторів наук велася в докторантурі ДНУ ім. О. Гончара. На 1 січня 2010 року навчалася 15 докторантів (з них 7 цільовиків з інших навчальних закладів і 1 за контрактом).

● 7 наших співробітників (Нікілев О. Ф., Ващенко В. В. з історичного факультету, Стукало Н. В., Мешко Н. П. з факультету міжнародної економіки, О. Л. Тулиця з соціально-гуманітарного, Гнатюшенко В. В. з факультету фізики, електроніки та комп'ютерних систем, Бутирина М. В. з факультету систем та засобів масової комунікації) захистили докторські дисертації. Цей показник трохи нижчий від середнього за останні 12 років.

● В університеті працювали дев'ять спеціалізованих учених рад із захисту докторських дисертацій з 22 спеціальностей та 5 спеціалізованих учених рад із захисту кандидатських дисертацій за десятьма спеціальностями фізико-математичних, технічних, біологічних, історичних, економічних, філософських, філологічних та політичних наук. У цих рада захищено 71 кандидатську та дев'ять докторських дисертацій (у 2008 році відповідно 84 та 14). Найбільше було захистів із філологічних (29) та фізико-математичних (13) наук.

Незважаючи на зростання кількості докторів наук, лише 55 кафедр (з 99) зараз очолюють доктори наук, три – кандидати наук, професори, решту – кандидати наук, доценти. Мало завідувачів-докторів наук на

факультеті міжнародної економіки, хімічно-економічному і особливо на факультеті української й іноземної філології та мистецтвознавства.

● Аспірантів у нашому університеті навчалось 395 (з них 163 – заочники, 2 іноземці). Восени зараховано ще 73 особи і, крім цього, 33 – на контрактній основі.

● 49 співробітників та випускників аспірантури ДНУ ім. О. Гончара захистили кандидатські дисертації (у 2008 році було 59 захистів).

Достроково або в строк захистили дисертації Рашупкіна М. С. (факультет фізики, електроніки та комп'ютерних систем), Щолокова Г. В. (соціально-гуманітарний факультет), Панченко С. О. (факультет української й іноземної філології та мистецтвознавства), Турбай Н. А. (механіко-математичний факультет), Чаус Г. Г., Фали Л. І. (факультет біології, екології і медицини), Шоріна А. Ю. (факультет систем і засобів масової комунікації), Троценко О. В. (геолого-географічний факультет), Криворучко О. В. (факультет міжнародної економіки), Нямецук Г. С. (економічний факультет).

● 34 випускники аспірантури (53%) залишилися працювати в університеті.

● Одному нашому співробітнику присвоєно звання старшого наукового співробітника, двом – доцента, професора – жодному.
(3 доповіді ректора, проф. М. В. Полякова на засіданні Вченої ради університету).

В аудиторії, яка носить ім'я академіка Олеса Гончара, відбулися Гончарівські читання «Він ішов життям і крокував війною», присвячені 92-й річниці від дня народження славетного українського митця, фронтовика і патріота та 65-річчю Перемоги у Великій Вітчизняній війні, організовані Центром вивчення творчості О. Т. Гончара.

З доповіддю «Забути їх не можемо» виступила професор кафедри української літератури Н. І. Заверталюк. «Забути їх не можемо» – це слова Олеса Терентійовича про фронтових побратимів – рядових героїв, з якими митець ішов пліч-о-пліч, визволяючи Україну, Румунію, Чехо-Словаччину, Угорщину, Австрію. Професор наголосила, що тема війни і перемоги, нерозривно пов'язана з патріотизмом

ВІДБУЛИСЯ
ГОНЧАРІВСЬКІ ЧИТАННЯ
«ВІН ІШОВ ЖИТТЯМ
І КРОКУВАВ ВІЙНОЮ»

та красою вірності, ніколи не полишала Олеса Гончара. У романі «Прапорноносці» автор поетизує кожного рядового, возвеличуючи їх щоденний героїзм. Тогочасна цензура і в цьому вгледіла крамолу, оскільки в деяких епізодах ішлося про відчайдушну сміливість і героїзм штрафбату. Але навіть під тиском митець не відмовився від цих слів. Н. І. Заверталюк залучила багатий матеріал про фронтові дороги письменника – його спогади та щоденникові записи.

Про брата розповіла О. Т. Сова, яка після війни залишилася йому єдиною рідною людиною, замінила сім'ю і створила умови для праці.

Творча група студентів і викладачів факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства представила літературно-музичну композицію «Він ішов життям і крокував війною», де за воєнною поезією та щоденниковими записами митця відтворено його фронтові шляхи до Перемоги, що пролягали через Будапешт, Прагу і Відень. Прозвучали уривки з «Щоденників», ілюстровані слайдами, та сценічно втілені фрагменти роману «Прапорноносці». Лунали пісні Великої Вітчизняної війни.

Н. ГОРОДНЮК,
доцент кафедри
української літератури.

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

ПОДВІЙНИЙ ДИПЛОМ: ДНУ ім. О. ГОНЧАРА
ТА УНІВЕРСИТЕТУ м. ЛЕ-МАН (ФРАНЦІЯ)

Переговори з французькою делегацією.

У листопаді минулого року Дніпропетровський національний університет імені Олеса Гончара відвідала делегація Університету м. Ле-Ман: декан технічного факультету Мішель Пізерілі, його заступник Рамдан Аїт та професор факультету економіки, куратор Договору подвійного диплому Себастьян Менар.

Це була не перша наша зустріч. Відносини почалися в лютому 2008-го, коли підписали Договір про співпрацю між нашими університетами.

У жовтні 2008 року розробили Договір про подвійний диплом магістра для студентів факультету міжнародної економіки ДНУ імені О. Гончара. Цим Договором передбачається для випускників факультету міжнародної економіки можливість отримати диплом магістра Університету м. Ле-Ман. Частину дис-

циплін, які студенти засвоїли в ДНУ, французи згодні перерахувати. За кордоном треба буде вивчити тільки ті предмети, які не вивчалися в ДНУ. Перелік їх допоможе скласти куратор від французького університету. Таким чином, якщо французькі студенти долатимуть програму магістра протягом двох років, то наші студенти можуть отримати ступінь магістра Університету Ле-Ман за рік-півтора.

Договір про подвійний диплом вступив у дію з 1 вересня 2009-го. Зараз у Франції навчається наша перша студентка Марія Баклан. У ДНУ імені О. Гончара дівчина отримала диплом магістра за спеціальністю «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», а у Франції вона навчається за спеціальністю «Міжнародні відносини». «Марія дуже старанна, і я впевнений, що вона успішно

впорається з програмою навчання», – сказав під час нашої зустрічі проф. Себастьян Менар.

У січні ц. р. на навчання у Францію поїхали ще дві студентки факультету міжнародної економіки.

Французькі колеги запропонували поширити дію Договору й на такі факультети: прикладної математики, фізики, електроніки та комп'ютерних систем, біології, екології та медицини й ін. Крім того, вони запропонували нам подумати над проектом, згідно з яким викладачі ДНУ імені Олеса Гончара протягом місяця читатимуть для французьких студентів лекції та проводитимуть семінарські заняття.

Результатами переговорів залишилися задоволеними обидві сторони і це, безумовно, є запорукою поглиблення наших відносин.

О. ДЖУСОВ,
завідувач кафедри
менеджменту, доцент.
Фото І. ДУБІНІНОЇ,
студентки гр. ВВ-06-1.

ДЕЯКІ ПІДСУМКИ РОБОТИ УНІВЕРСИТЕТУ ПРОТЯГОМ 1999-2009 р. р.

КРОКИ ПОСТУПУ

ські дисертації. За звітний період у спецрадах ДНУ ім. О. Гончара захищено 113 докторських, 780 кандидатських дисертацій.

● Співробітники, докторанти, аспіранти захистили 102 докторські та 583 кандидатські дисертації.

● Учене звання професора отримали 78 співробітників університету, доцента – 252 та старшого наукового співробітника – 34.

● Учена рада ДНУ ім. О. Гончара присвоїла звання почесного доктора Дніпропетровського національного університету 22 видатним українським та зарубіжним науковцям.

● Підготовлено і випущено 1093 аспіранти, у т. ч. із захистом – 426. В університеті залишилося працювати 418. Підготовлено докторантів – 91 (захистився – 41).

● Для зарубіжних країн підготовлено 938 фахівців, 266 магістрів.

● ДНУ ім. О. Гончара відвідала 241 іноземна делегація.

● ДНУ ім. О. Гончара виграв 27

міжнародних проектів (із них – 12 ТЕМПУС-проектів), уклав 67 договорів про співпрацю у сфері обміну студентами та викладачами, виконання спільної наукової роботи, культурного обміну з закордонними партнерами Німеччини, Франції, Великобританії, Швеції, Іспанії, Італії, Польщі, Туреччини, Болгарії, Росії, Білорусі, Латвії, Бразилії, США, Канади, КНР.

● Капітально відремонтовано наукову бібліотеку, навчальні корпуси №1, 2, 3, 4, 5, 9, 10, Палац студентів, частково відремонтовано всі гуртожитки і навчальні корпуси, Палац спорту; завершується будівництво блоку поточних аудиторій.

● Протягом десяти років стабільно здійснювалися надходження із загального фонду державного бюджету для забезпечення всіх захищених державою статей видатків, а саме: заробітну плату, стипендії, утримання дітей-сиріт, комунальні послуги, що забезпечило уникнення будь-якої заборгованості перед

студентами та працівниками університету.

● У 1999 р. за рахунок позабюджетних коштів працювало 50-75 викладачів, а сьогодні – майже 425.

● Навчальні аудиторії та службові приміщення обладнуються новими меблями. Придбано більше двох тисяч комплектів комп'ютерної техніки та технічних засобів навчання на суму 18355,0 тис. грн.

● Співробітникам надано в будинку по вулиці Казакова 4-а 61 квартиру і 32 квартири для повторного заселення.

● Оздоровлено за санаторно-курортними путівками і путівками в базах відпочинку: співробітників і їх дітей – 4763; студентів (санаторій-профілакторій, СОТ «Сосновий бір», Карпати) – 10981.

● Надано матеріальної допомоги: – співробітникам більше 1 млн. 710 тис. грн.; – студентам – 1 млн. 704 тис. грн.

● З метою соціальної підтримки більше ніж 100 студентам-сиротам організоване щоденне харчування за рахунок прибутку торгово-промислового підприємства університету.

● До 1999 року в ДНУ працювало 4 відмінники освіти України, 4 заслужені діячі науки і техніки України, 8 заслужених працівників освіти України, 2 заслужені працівники культури України, 17 співробітників були нагороджені орденами та медалями.

Сьогодні в ДНУ імені Олеса Гончара працюють 97 співробітників, нагороджених знаком «Відмінник освіти України». Мають почесні звання: «Заслужений діяч науки і техніки України» – 34; «Заслужений працівник освіти України» – 36; «Заслужений працівник культури України» – 10; «Заслужений діяч мистецтва України» – 1; «Заслужений журналіст України» – 2; «Заслужений економіст України» – 2; «Заслужений працівник фізичної культури і спорту України» – 1; «Народний художник України» – 1.

● За цей час 2 співробітники стали лауреатами Державної премії України, 3 – лауреатами премії ім.

М. Янгеля НАН України, ще 38 нагороджені орденами і медалями.

● З 1 вересня 1998 р. започаткували присвоєння почесних звань: «Заслужений професор ДНУ», «Заслужений викладач ДНУ», «Заслужений працівник ДНУ», «Заслужений науковий співробітник ДНУ», а з 2008 р. – нагородження медалью «За вірну службу ДНУ». Сьогодні 93 співробітники мають ці почесні звання, а 119 – нагороджені медалями.

● За інтегрованими показниками науково-педагогічної діяльності впродовж останніх років університет стабільно має один із найвищих рейтингів серед вищих навчальних закладів країни.

● Завдяки вагомим здобуткам університет Указом Президента України від 11 вересня 2000 р. отримав статус національного закладу освіти, а в 2008 році одержав Почесну грамоту Кабінету міністрів України.

(З кн. «М. В. Поляков, ректор ДНУ ім. О. Гончара. Деякі підсумки роботи (1999-2009) і завдання на майбутнє»).

Про завдання на майбутнє читайте в наведеному з наступних номерів газети.

